

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla dilerim.

Ali Rıza ÖZTÜRK
Mersin Milletvekili

Ceza yargılamasında tutuksuz yargılama kural, tutukluluk istisna olduğu halde Türkiye'de tutuklamanın, istisna olmaktan çıkarak kural haline geldiği açıktır. Mahkemelerin isnat edilen suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu, kuvvetli suç şüphesi, tutuklama sebebinin henüz ortadan kalkmamış olması gibi soyut, genel ve tek tip gerekçe ile önüne gelen herkesi tutukladığı, gerçekten bu gün Türkiye'deki cezaevlerindeki toplam tutuklu sayısının, toplam hükümlü sayısından fazla olduğu bilinmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Mahkemelerin isnat edilen suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu, kuvvetli suç şüphesi, tutuklama sebebinin henüz ortadan kalkmamış olması gibi soyut, genel ve tek tip gerekçe ile kişilerin tutuklanmasını, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin "Özgürlük ve Güvenlik Hakkı" başlıklı 5.maddesi kapsamında değerlendirdiği ve bu konuda ihlal kararları vererek Türkiye'yi tazminata mahkûm ettiği, AİHM'nin AİHS'nin 5.maddesine ilişkin olarak 1999-2008 yılları arasında Türkiye aleyhine 435 adet ihlal kararı verdiği bilindiği halde mahkemelerin hala aynı gerekçe ile tutuklama kararı vermeye devam ettikleri bilinen bir gerçektir.

Nitekim Cumhurbaşkanı sayın Abdullah Gül, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 23.dönem 5.yasama yılının açılışında yaptıkları konuşmada "...yargılama sürecindeki gecikmelerin, sebebi ne olursa olsun,tutukluluğu fiili mahkûmiyet durumuna dönüştürmemesi gerekir.Bu tür aksaklıkların düzeltilmesi ve "geç tecelli eden adaletin adaletsizlikten farklı olmadığı " anlayışı ile,gerekli yasal düzenlemelerin en kısa zamanda hayata geçirilmesi büyük önem taşımaktadır.." demek suretiyle yargı alanında yaşanan en temel bir sorunu dile getirmişler ve bu konuda gerekli yasal düzenlemelerin en kısa zamanda yapılmasını önermişlerdir. Bu çerçevede;

- 1- Toplumun hemen hemen tümü tarafından paylaşılan Sayın Cumhurbaşkanımızın dile getirdiği "...tutukluluğun fiili mahkûmiyet durumuna dönüştüğü.." düşüncesine hükümetiniz de katılıyor mu?
- 2- Sayın Cumhurbaşkanı; tutukluluğun fiili mahkûmiyete dönüştürülmemesi, bu tür aksaklıkların düzeltilmesi ve "geç tecelli eden adaletin adaletsizlikten farklı olmadığı " anlayışı ile gerekli yasal düzenlemelerin en kısa zamanda hayata geçirilmesini istediğine göre bu konudaki aksaklıkları düzeltecek misiniz? Gerekli yasal düzenlemeleri yapacak mısınız? Yapacaksanız hangi yasal düzenlenmeleri yapacaksınız? Ne zaman yapacaksınız? Bu konuda uygulamadan kaynaklanan aksaklıkları nasıl düzelteceksiniz?

- 3- Tutukluluğun fiili mahkûmiyet durumuna dönüştürülmesinin nedenleri nedir? Türkiye’de tutukluluğun, fiili mahkûmiyet durumuna dönüştürülmesi neden önlenememektedir? Tutukluluğun fiili mahkûmiyet durumuna dönüştürülmemesi ve adaletin en çabuk şekilde gerçekleşmesi için ne yapmayı düşünüyorsunuz?
- 4- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, “.. Mahkemelerin isnat edilen suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu,kuvvetli suç şüphesi,tutuklama sebebinin henüz ortadan kalkmamış olması..” gibi soyut,genel ve tek tip gerekçe ile kişilerin tutuklanmasını, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin “Özgürlük ve Güvenlik Hakkı “ başlıklı 5.maddesi kapsamında değerlendirdiği ve bu konuda ihlal kararları vererek Türkiye’yi tazminata mahkum ettiği, AIHM’nin AIHS’nin 5.maddesine ilişkin olarak 1999-2008 yılları arasında Türkiye aleyhine 435 adet ihlal kararı verdiği halde Türkiye’de mahkemelerin hala aynı tek tip gerekçe ile tutuklama kararı vermeye devam etmeleri, bu gerekçe ile tahliye taleplerini reddederek tutukluluğun devamı yönünde karar vermeleri neden önlenememektedir?AIHM;kararları neden dikkate alınması sağlanamıyor?